

Wommelgemse Heemkundige Kring "De Kaeck" VZW

MEDEDELINGENBLAD

Ledenblad: Februari-Maart 2025: nummer 415

Tweemaandelijks tijdschrift, verschijnt op 1 februari, 1 april, 1 juni, 1 augustus, 1 oktober, 1 december

Oplage : 150 exemplaren.

ISSN=0777-804X

Verantwoordelijke uitgever: Eddy Smits - Schaarbosstraat 10 – 2160 Wommelgem – tel.: 03/354.40.72

e-mail: eduard.smits@skynet.be - "W.H.K. De Kaeck " : www.dekaeck.be - Bankrekening (IBAN) : BE12 9799 5205 4092

TE NOTEREN:

- * 1 maart - Lezing "Vesting & haven van Antwerpen"
- * 4 maart - Vooravond Aswoensdag – Pruimen-
vlaaikens!
- * 22 maart - 14u Algemene Vergadering
documentatiecentrum
- * 10 mei - Dagreis Zoutleeuw

- * MEER INFORMATIE AANGAANDE DEZE
ACTIVITEITEN IN DIT NUMMER

**UW LIDGELD 2024 REEDS BETAALD? NEEN, DOE HET
DAN NU !! 15 Euro overschrijven op onze bankrekening
met vermelding "lidgeld 2025"**

GEZOCHT! GEZOCHT!

Neen we zijn niet op zoek naar de één of andere vermiste persoon maar wel naar informatie over een gevonden kleinood in onze opslagruimte Fort II. Tussen al onze opgeborgen attributen bevindt zich ook een speelpop die de aandacht trok van onze medewerkers.

Nu, bij nader toezicht blijkt deze pop vrij oud te zijn en een grote erfgoedwaarde te bezitten. Edoch, hoewel deze pop reeds jaren in het bezit is van de heemkundige kring werd er weinig of geen aandacht aan besteed. Het is zelfs zo dat we tot op heden geen enkele informatie hebben aangaande de schenkers van deze speelpop en evenmin van de datum waarop ze aan de heemkundige kring geschonken werd.

We zijn dus op zoek naar verdere informatie. Weet iemand van de kring, hoe en wanneer deze pop in ons

bezit is gekomen? En misschien is er wel een lid dat weet wie de eigenaars waren? Kan iemand van onze leden deze pop situeren in de tijd? (vermoedelijk 2de helft 19de eeuw)

Kortom: kunt ge ons helpen om de herkomst van deze pop terug te vinden neem dan zeker contact op met één van onze bestuursleden.

Nog een klein toemaatje: de pop lag in een zwart geschilderde en zwaar beschadigde wieg volledig weggeborgen onder een hoop textiel.....

VOORDRACHT - VESTING EN HAVEN VAN ANTWERPEN – Wederzijdse beïnvloeding door de eeuwen heen

Het blijft een interessant gegeven: de militaire vesting Antwerpen en de haven van Antwerpen. En wie kan ons hierin het best wegwijs maken dan ons medelid Willy Jacobs, erefregatkapitein en voorzitter werkgroep gidsen Fort II.

Het verhaal

Al sinds de kraankinderen hun harde stiel uitoefenden in de schaduw van de Antwerpse burcht, hebben zowel de haven als de Antwerpse vesting zich op merkwaardige wijze ontwikkeld. Een eerste hoogtepunt werd bereikt met de Bourgondische vesten ca 1410. De havenbedrijvigheid speelde zich toen af in en rond de Antwerpse vlieten.

Tijdens de 16de eeuw volgde dan een tweede hoogtepunt met de bouw van de “Spaanse Wallen” die onder impuls van projectontwikkelaar “avant la lettre” Van Schoonbeke plaats boden aan een eerste havenuitbreiding.

Vesting Antwerpen in 1678 , Le Roy Felixarchief

Na de val van Antwerpen lag Napoleon aan de basis van een nieuwe havenuitbreiding die de vesting naar een derde hoogtepunt bracht : de Brialmont omwalling van 1860 die bewust veel ruimte creëerde voor een volgende havenuitbreiding. Na haar realisatie bracht de industriële revolutie een snelle modernisatie van het geschut mee. De noodzaak ontstond om de vestingbouw drastisch aan te passen.

De demografische explosie en de spectaculaire groei van het scheepvaartverkeer lagen aan de basis van de doorsteken door de oude Brialmontwal. In 1906 werd dan de aanzet gegeven naar het vierde hoogtepunt van de vesting. Die gaf nu voldoende plaats tot havenuitbreiding. En dan kwam 1914....

Deze uitzonderlijke lezing over de geschiedenis van de Stad Antwerpen en haar haven, mag je niet missen!

De lezing heeft plaats in het documentatiecentrum Fort II straat 1 op 1 maart 2025 – Aanvang 14u.

Deelnameprijs : 7 Euro voor leden Heemkundige Kring en Davidsfonds – 10 Euro voor niet leden (één consumptie

inbegrepen).

ASWOENSDAG – Pruimenvlaaikens...

Aswoensdag en pruimenvlaaikens een traditie die we niet laten voorbijgaan. Onze leden kunnen op dinsdagavond 4 maart, vanaf 17u30 in ons documentatiecentrum komen smullen van een lekkere spie pruimentart geserveerd met een heerlijk tasje koffie of thee. Kostprijs : 5 Euro.

Gelijktijdig knopen we aan met een oude traditie. In één van de vlaaikens zit een porseleinen popje. Hij of zij die

het geluk heeft dit porseleinen popje tussen de tanden te krijgen mag zich een jaar Koning of Koningin van de Heemkundige Kring noemen.

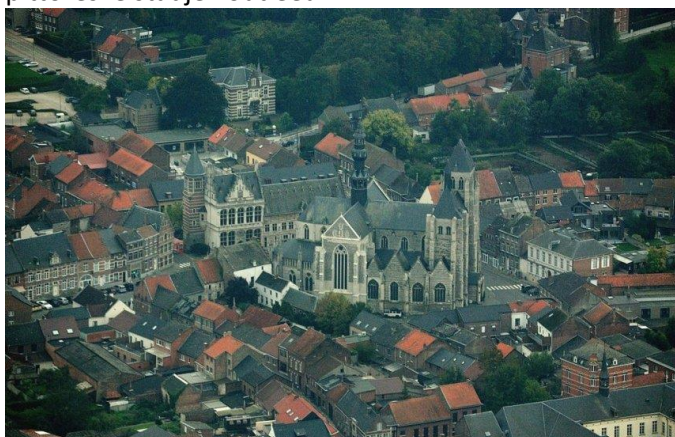
Natuurlijk moet je hiervoor inschrijven bij onze schatbewaarder door, voor **20 februari, 5 Euro** te storten op onze bankrekening: BE12 9799 5205 4092. Uw inschrijving is definitief bij ontvangst van uw bijdrage. **(Te noteren: er is géén afhaalmogelijkheid voorzien).**

ALGEMENE VERGADERING

Onze "Algemene Vergadering" waarop alle leden van onze kring verwacht worden, heeft plaats op zaterdag 22 maart te 14 uur. Rond 1 maart mag je een e-mail (of brief) verwachten met alle noodzakelijke gegevens om te kunnen deelnemen aan deze vergadering. En natuurlijk na de vergadering smullen we van heerlijke pannenkoeken. Hou deze dag vrij!

DAGREIS IN SAMENWERKING MET HET DAVIDSFONDS.

Hou de datum van 10 mei vrij voor onze jaarlijkse dagreis. Samen met het Davidsfonds reizen we naar het pittoreske stadje Zoutleeuw.

Zoutleeuw

Het programma ziet er uit als volgt:

8 uur – Vertrek Brieleke

9.30 uur – Aankomst Zoutleeuw - Ontvangst met kop koffie/thee en gebak

10u – Geleid bezoek aan stadhuis, Grote Markt en Sint Leonarduskerk.

12u – Middagmaal: varkensgebraad, wortelen en erwten of bonen, gebakken aardappeltjes OF preistoemp met gepaneerde vis en mosterdsausje. (drank bij het middagmaal voor eigen rekening)

13u- Vrije tijd in Zoutleeuw voor een historische wandeling of horecabezoek.

15.30u: Bezoek met gids aan artisanale brouwerij Wilderen

16.30 : Ambachtelijke broodmaaltijd

17.30: Terugreis.

De kostprijs voor deze dagreis is vastgesteld op 65,-Euro. Inschrijven bij Nicole Heylen voor 26 april. Uw deelname is definitief na ontvangst van het de vereiste deelnamesom. Gelieve bij uw betaling te vermelden welke uw voorkeur voor het middagmaal is : "VIS" of "VLEES".

EERSTE VRIJDAG WANDELINGEN – februari en maart 2024

Let op : de nummers van de lijnbussen werden aangepast. Daarom herhalen we even de informatie voor de eerste vrijdagwandeling van februari.(Reeds verschenen in "Mededelingen" - 314

206° eerstvrijdagwandeling 7 februari 2025 :

De Wandeling: Op vrijdag 7 februari 2025 wandelen we van Putte-Stabroek naar Zandvliet en terug.

Vertrek: We vertrekken met bus 42a van 08.31 uur aan de halte Wommelgem Dorp (Welkomstraat – richting Berchem station - wees 10 minuten voor vertrek aan de halte aub) tot halte Silsburg. Daar nemen we tram 24. Wandelaars die direct naar Silsburg komen wordt gevraagd te wachten tot de wandelaars met bus 42a zijn toegekomen. We stappen af aan halte Roosevelt perron B1. Daar nemen we om 09.20 uur bus X71 naar Stabroek Moretuslei waar we om 09.57 uur toekomen.

Deze wandeling brengt ons langs het Ravenhof, Moretusberg, De Stoppelbergen, ... naar Zandvliet. Daar

Het Ravenhof Stabroek – www.delcampe.be

eten we onze picknick in Manege Dennenhoeve in Zandvliet (bij voorkeur contant betalen aub). Na de middag wandelen we terug naar Putte-Stabroek langs de Ruige Heide om er met dezelfde bussen richting Wommelgem terug naar huis te gaan.

Terug rond 17.00 uur.

Afstand: afstand ongeveer 15,5 km, terug thuis rond 17 uur

Meebrengen: regenkledij, buskaart, stapschoenen, picknick, geld voor dranken, mondmasker indien gewenst

207^e eerstevrijdagwandeling maart 2025

De Wandeling: Op vrijdag 7 maart 2025 wandelen we van Emblem naar Lier

Vertrek: We vertrekken met bus 42a van 10.04 uur aan de halte Wommelgem Dorp (Welkomstraat Puntzak – richting Lier) (wees 10 minuten voor vertrek aan de halte) tot halte Broechemsteenweg (Emblem). Daar begint onze wandeling die ons langs Emblem en tussen de kleine Nete en het Netekanaal en langs de Vest tot op het Zimmerplein brengt. Daar eten we onze picknick in de Refuge. Na de middag gaat de wandeling langs het Begijnhof en langs het gebied Anderstad en zo terug naar de bushalte van lijn 42a om zo terug naar huis te gaan.

Terug : rond 17u

Afstand: afstand ongeveer 15,6 km, terug thuis rond 17 uur

Meebrengen: regenkledij, buskaart, stapschoenen, picknick, geld voor dranken, mondmasker indien gewenst

Contactinfo:

Herman Meeus

herman.meeus1@telenet.be of

opslagmeeus@gmail.com – 0498 47 68 79

0484 48 49 96

Dienst vrije tijd Wommelgem

vrijetijd@wommelgem.be – 03 355 50 50

FAMILIENIEUWS

We vernamen het overlijden van ons medelid Koen de Raedemaeker op 16 januari 2025. Aan de familie bieden we onze deelneming aan.

't IS WEER GEEN WEER.....

Regelmatig lezen en horen we, terecht of niet terecht, geklaag over de huidige weersomstandigheden. En ja, het lijkt erop dat ons klimaat zich toch anders gedraagt dan pakweg 80 jaar geleden. We herinneren ons nog de dik besneeuwde velden waar we als jonge knaap doorploeterden om naar 't school te gaan. En als de boer een diepe vore had geploegd naast de al smalle veldweg dan had je helemaal prijs. Tot aan uw knieën in de sneeuw! Och we amuseerden er ons mee en een beetje verder had je dan weer een ondergelopen weide met een dikke ijslaag. En baantjes trekken maar! Op en top leute!

Maar was het allemaal wel “anders” lang geleden? Eigenlijk durven we hierop geen volmondig ja

antwoorden. Ons geheugen durft ons al eens parten spelen: lag er elke winter sneeuw? En was het elke winter berekoud? Uit onze volkswijsheid, ik bedoel hier “spreekwoorden” mee, blijkt het toch zo te zijn dat vroegere “echte” winters ook al eens minder “echt” en “onvoorspelbaar” waren.

Zo lezen we in de “Grote Volkskalender” :

*KOMT NOVEMBER MET VEEL REGENVLAGEN..... OOK IN DE WINTER ZULLEN DIE ONS PLAGEN.

*DONDER IN DECEMBERMAAND, BELOOFT VEEL WIND IN'T JAAR AANSTAAND.

*ZIJN ER IN JANUARI VEEL MOLLEN, DAN LAAT DE WINTER MET ZICH SOLLEN.

*GAAN DE MIEREN AL AAN 'T GAREN, IN DE TWEEDE MAAND VAN 'T JARE ZEKER MOOGT GE VAST VERWACHTEN, LATE VORST EN KOUDE NACHTEN.

*SPEELT 'T MAANDJE MAART IN DE ZONNE HEUR KAART..... IN MEI KRIJGT DE WINTER EEN STAART.

Allemaal verwijzingen naar minder strenge winterperiodes in het verleden. En 't zijn maar spreekwoorden, zult ge zeggen maar vergeet dan niet dat deze spreekwoorden ontstaan zijn uit langere ervaringsperiodes.

Er is dus niets nieuws onder de zon,

Maar we hebben goede hoop, want zo lezen we:

*SCHIJNT DE ZON OP ASWOENSDAG, ZE SCHIJNT TOT PASEN” .

En nu maar hopen dat op Aswoensdag de zon schijnt!

SNEEUWKLOKJES.....

Bloeien in februari-maart en kondigen de komende lente aan.....

Werkten mee aan dit nummer : Bestuursorgaan, Herman Meeus, Gemma Sysmans,